

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor.,
negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY

Szerkesztőség: Zarándok-utca 94. szám. Telefon 58.
Hirdetések árszabály szerint számítanak;
többszöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyitlert sora 30 fillér

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket,
hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan intézkedni sziveskedjenek,
hogy a lap szétküldése főnakadást ne szenvedjen.

A lavina.

Zombor, 1905. márczius 22.

(y.) A király hazajött. Hétfő óta folytatódnak a tárgyalások a budai díszes várpalotában. Tisza gróf járult előbb Ő felsége elé, utána következett Andrássy gróf, ki azon megbízással távozott a várpalotából, hogy közölje a koalíziós ellenzékkel a király álláspontját; ez is meglőrlént. Most ott állunk, ahol álltunk a krízis kezdetén: A király nem enged, de az ellenzék sem.

Nincs ember az országban, aki meg tudná mondani, mi sors következik hazánkra, mi lesz a kibontakozás? Két évvel ezelőtt mondotta Széll Kálmán egyik nagyszabású parlamenti beszédében, hogy: „Könnyű a lavinát megindítani, de hol lesz az erő, mely azt utjában megállítja?” A lavinát megindították s nincs senki, a ki megállíthatná. A korona elé járultak az ország nagyjai, értekeznek, tanácskoznak s nincs erő és hatalom, mely a törvényes rendet helyreállíthatná s békés kormányzást biztosíthatna. A korona a két állam közötti egységet a 67-es kiegyezésben biztosított közösügyes állapotot félti, azt tartván, hogy az egységben rejlik az erő, „viribus unitis”; a magyar nemzet pedig, hogy nemzeti jogait teljes mértékben érvényesíthesse: önállóságra, függetlenségre vágyik s minden erejével küzd ennek kivívásáért. Innét van, hogy a korona

és nemzet közt nincs meg az összhang, nincs meg az egyetértés, mely békét és nyugalmat, megalégedettséget és boldogságot biztosíthatna.

A magyar törvényhozás évek óta béna-ágban szenved. Az idő mulik, a kor halad, melylyel állami életünk alkotásainak, intézményeinek is lépést kellene tartani. Nem történik semmi, vagy elenyészőleg csekély az ország népeinek jólétéért, üdvéért, boldogságáért, mert az alkotás idejét megbénította, lenyugózta az örökös viszálykodás, áldástalan pártlusa, mely jóra soha se vezet. A törvény iránti tisztelet meglazult, mert akik leginkább hivatvák a törvény piragfatusait híven betartani, maguk szegték meg, maguk tiporták sárba. A tekintélyeket ledöntötték, gúnyl őrnek belőlük s a szabadság szabadossága fajult, úgy hogy a megindult lavina forradalom, anarkia felé sodorja az országot.

Az elégedetlenség általános. Nincs egy társadalmi osztály, mely a sorsával meg volna elégedve. A rosz gazdasági viszonyok, hazánknak Ausztriával való sajátos viszonya mindenre depressimáló hatással van. Agrárius, iparos, kereskedő szemben állanak egymással; egyik a másik rovására akar gyarapodni, a helyett, hogy békés egyetértéssel, jóakaratu, buzgó összműködéssel igyekeznek helyzetükön segíteni. Egyik az önálló vámterület híve, Kossuth legutóbbi cikkében egyelőre a védvamos politikával is beérné. Az ördög sem tud ezen eligazodni, hogy hát voltaképen melyik a jobb? Elvégre a nemzeti akarat az önálló vámterület mellett nyilvánul meg, ha ugyan nemzeti akaratnak nevezhető az, amit most annak mondanak. Az önállósághoz min-

den nemzetnek természetes joga van; ha az ország képviselöi alapon álló többsége a vámsorompót föl akarja állítani, ennek utját vágni nem szabad.

Ugyan ez a felfogásuk a katonakérdésekre is. Ha a parlamenti többségben kifejezésre jutó nemzeti akarat követeli a magyar vezényleti nyelvet, a nemzeti jelvényeket s fokozatosan megvalósítani kívánja a nemzeti hadsereget, ezt megakadályozni lehetetlenség. Ne feledjük azonban, hogy ilyen óriási horderejű alkotásokat mától-hónapra nem létesíthet a törvényhozás s egyelőre minden irányban csak az előkészítés munkájára, az átmeneti intézkedésekre gondolhatunk. S ne a merev tagadás és ellenállás eszközeivel hasunk a koronára, hanem a meggyőzés erejével. A legnagyobb hiba eddig úgy is az volt vezérő nagyjaink részéről, hogy úgy tüntették föl a korona magatartását a nemzet előtt, mintha az a nemzeti akarat elnyomására irányulna, holott a korona a nemzeti követelményekkel szemben csupán aggodalmát fejezi ki s az egység felbomlásától tart. Ne erőszakkal törekedjünk a koronát nemzeti követelményeink kielégítésére bírni, hanem okos érvekkel, meggyőző bizonyítékokkal s bizalmas keltő békés egyetértéssel. Nem fizetünk adót, nem adunk ujoncot! Ez magában véve feyver nélküli forradalom. Tagadhatatlan, hogy az egyedüli eszköz a törvényhozás kezében, melylyel a koronára nyomást gyakorolhat; de hova vezet ez eszköz használata, ha tovább élünk vele, mint amennyire alkotmányunk veszélyeztetése nélkül elmehetünk? Megmutatta az ellenzék, hogy ez eszköz használatával megállíthatja a törvényes kormányzást. Megmutatta rövid

FERENCZ JOZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜLELISMERT KELLEMEZSIZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

idő alatt többször is. Mi az eredmény? Eddig még semmi.

Eddig csak kormányválságokat idézett elő a törvényen kívüli állapot; most alkotmányválság előtt állunk. Ilyen kritikus helyzetben 48 óta nem volt az ország. A lavina még egyre hőmpolyög tovább. Most már olyan nagy, hogy a saját sulyánál fogva omlik szét; vagy pedig mindent romba dönt, amit utjában talál. Az ország nagyjai kifogytak a kibontakozás eszméiből; a formulák nem válnak be. Most már döntésre kerül a sor. A legvalószínűbb, hogy egy szürke hivatalnok-kormány alakul, amely indemnitást kap, s mielőtt az ujonczjavaslatra kerülne a sor — új választások lesznek, hogy tisztuljon a a helyzet. Vagy a 67, vagy 48 kerüljön többségre; de legyen egységes elvi alapon álló többség a parlamentben; mert a mai koalíciós többség nem tekinthető kormányképes többségnek. Szóval, a legnagyobb bizonytalanság előtt állunk. Csak egy a bizonyos, hogy a vezérlő férfiaknak, akik a kibontakozás útját keresik, meg kell építeniök ezt az aranyhidat, mely a korona és nemzet közötti űrt áthidalja. Enélkül nem képzelhető, hogy a nemzeti akarat alkotmányos, törvényes és békés úton érvényesülhessen.

Minden személyes és hatalmi érdeket tegyenek félre az ország nagyjai, a pártpolitikai harcot szüntessék meg s valamennyien az ország nyugalmanak, békéjének biztosítására gondolva, a korona és nemzet közötti összhangot állítsák vissza újra s a nemzet jogos törekvéseinek győzni kell s azok győzni is fognak. A lavina, amelyet semmi erő föl nem tartóztathat, minden vesztély nélkül — magától is széteshetik.

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságának ez évi I. első évnegyedes közgyűlése folyó évi március hó 30-ik napján s a szükséghez képest a következő napon, mindenkor reggeli 9 órakor a megyei székház nagytermében fog megtartatni, melynek fontosabb tárgyai a következők.

Alispáni jelentés a közügyek állapotáról.

Beltügyi miniszteri rendelet az anyakönyvi kerületek megállapítása tárgyában.

M. kir. kereskedelemügyi miniszter ur

intézkvénye a vármegyei uttkaparók bérének felemelése tárgyában.

Pénzügyminiszteri intézkvény az adófel-szólamlási bizottságok megalakítása iránt.

Honvédelmi miniszteri leirat a tényleges állományi legénységnek a tűzoltásban leendő szakszerű kiképzése tárgyában.

Szabolcs vármegye közönségének átirata a tényleges állomány legénységnek tűzoltásban való szakszerű kiképzetése tárgyában.

Győr vármegye közönségének átirata az 1883. évi XLIV. t. c. 49. §-ának módosítása tárgyában.

Alispáni jelentés Sándor községnek Szabadka városához való csatolása tárgyában.

Alispáni előterjesztés az Adamovits-féle ösztöndíj egyik megüresedett állomásának betöltése iránt.

A vármegye alispánja bemutatja a legtöbb adót fizeti megyebizottsági tagoknak 1905. évi névjegyzékét.

A vármegye alispánjának előterjesztése a Piros község közdülő közutjairól készített törzskönyvek hitelesítése tárgyában.

Ugyanannak előterjesztése a Kiszács község közdülő közutjairól készített törzskönyvek hitelesítése tárgyában.

Alispáni jelentés a községi alkalmazottak nyudijintézményéről alkotott szabályrendelet végrehajtása tárgyában.

Az üresedésben levő apatini főszolgabírói s ennek betöltése által netán megüresedő egyéb állásoknak választás útján való betöltése.

Brenner Imre péterrévi kéményseprő felebbezése a képviselőtestületnek a szállási kémények seprése tárgyában hozott határozata ellen.

Nagy Sándor irnok felebbezése Ópalánka község képviselőtestületének szabadságidő megtagadása iránt hozott határozata ellen.

Gaasz Ilés és társa felebbezése Bácsföldvár községnek Benz János részére kártérítést megszavazó határozata ellen.

Keresztury Károly felebbezése Zenta városnak városi számvévo személyi pótléka tárgyában hozott határozata ellen.

Huszák Antal felebbezése Zenta városnak a terhére irt nyugdíjjárulékok tárgyában hozott határozata ellen.

Zenta r. t. város határozata Répás János, Cseh József és Kincses Miklós utóállítási költségeinek törlése tárgyában.

Ugyanannak határozata Friedmann Géza utóállítási költségeinek törlése tárgyában.

Cservenka községnek határozata a beszállásolási költség hátralék leírása tárgyában.

Bezdán község határozata Braun János kártalanítása tárgyában.

Óbecse község határozata Feszl György helyettes tanító díjazása tárgyában.

Ugyanannak határozata a kisbírák fizetése tárgyában.

Bácsföldvár község határozata az adóüszereirai munkálatokért megszavazott jutalom tárgyában.

Óbecse község határozata az óbecsei önkéntes tűzoltóegylet részére megszavazott segély tárgyában.

Csantavér község határozata a Dél-

magyarországi közművelődési egyelet alapító tagjai sorába való belépés tárgyában. Zenta város határozata Braun Soma földadónyilvántartó fizetési előlege tárgyában.

Kiszács község határozata a kéményseprő díjazása tárgyában.

Sajkásgyörgy határozata tanulók segélyezése tárgyában.

Tataháza határozata a községi II. bíró fizetése tárgyában.

Urszentiván határozata a községi előfogatokkal kötött szerződés jóváhagyása tárgyában.

Ugyanannak határozata az előfogatok fizetésének felemelése tárgyában.

Torza község határozata a kisbírák fizetése tárgyában.

Martonos község határozata a gazdasági ismételő iskolai tanítók díjai tárgyában.

Hodság község határozata az adóhivatali helyiségek bérlete tárgyában.

Bácsalmás község határozata templom-építési fuvarok és napszámok megváltása tárgyában.

Bácsalmás község 1904. évi pótköltéségetése.

Zenta város határozata Huszák János belkésbítő nyugdíja tárgyában.

Regőcze község határozata a szülész-női fizetés felemelése tárgyában.

Bogyán község határozata a pénztárnok és kisbíró fizetésének felemelése tárgyában.

Palánka község határozata a polgári iskola udvarán létesítendő kut és sertésöl tárgyában.

Mozsor község határozata a községi tartozások kifizetése tárgyában.

Temerin község határozata az uradalmi vásárjog megvétele tárgyában.

Pacsér község határozata téglágetés tárgyában.

Kishegyes község határozata az óvónő fűlési átalánya tárgyában.

Magyarokaniza község határozata a Szárnyasi-féle ház megvétele tárgyában.

Regőcze község határozata Krausz és társa pótdóbjának visszatérítése tárgyában.

Kula község határozata néhai Vaaly István földhasznbér tartozásának leírása tárgyában.

Bezdán község határozata Hordsy Simon adópénztárnok jutalmazása.

Zenta határozata Nikl Jenő hitoktató személyi pótléka tárgyában.

Martonos község határozata ingatlan vásárlás tárgyában.

Zenta város határozata Helmberger György főszámvévo személyi pótléka tárgyában.

Bogyán község határozata a rendőrök jutalmazása tárgyában.

Vajska község határozata a községi mérleg használata és annak díjai tárgyában.

Csantavér község határozata egy artézi kut fúratása tárgyában.

Bácsujlak község határozata a birtokhatár megjelölési munkálatok tárgyában.

Ugyanannak határozata az utcák és terek szabályozása tárgyában.

Ugyanannak határozata a községi közdülő közutak törzskönyvezés tárgyában.

Óbecse község határozata a zombor-

Schmidthauer-féle

Igmándi

keserűvíz, reggelenként fél pohárral használva,

meglepen gyors és nagyszerű sikerrel pótolja otthon bármely évszakban a Karlsbad és Marienbad ivó kúrát, gyomor és bélbajokban, úgyszintén elkövoredés, szívelhajsodás és azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj és lépágnem közellik, és saját érdekében eszelecszik, helyette mást nem fogad el. — Utasítás mellékelve.

Adatnál, cukorbetegség, eszű és köszvénynél, stb. — Az „Igmándi” hatásoosságában egyéb keserű vagy hashajtó ásványvizek megkapható Zomborban: Sztrilich Zs., Hay I., Engel M., Metz J., Weidinger S. és Zs., Dörfner A. uraknál és Mihajlovits I. gyógyszerterében.

Öszétállítás a forrás tulajdonos: SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznel Komáromban. — Egész üveg 50 fl., féltüveg 30 fl.

Az egyedüli természetes keserűvíz, amely kis üvegben is kapható.

őbcei törvényhatósági közüt kiépítéséhez adandó községi hozzájárulás tárgyában.

Ugyanannak határozata vízlevezető csatorna kiépítése tárgyában.

Bátmonostor község határozata a községi közdülők közutak törzskönyvezésének megtagadása tárgyában.

Őbce község határozata az őbce—bácsföldvári öblület belvizmentesítési munkálataira előleg megszavazása tárgyában.

Zenta város határozata dr. Lovász Andor városi ügyész tiszteletdíja tárgyában.

Lagyarkanisza községnek a községi réti szivattyú telepnél alkalmazott gépezetel teendőit körvonalazó szabályrendelet.

Bácskeresztúr község határozata a községi kisbírák fizetésének felemelése tárgyában.

Zenta város határozata a kiselejtetett 8 drb. bika eladása tárgyában.

Magyarankizsa község határozata László Pál tartási költségeinek utalványozása tárgyában.

Ugyanannak határozata Faragó István János segélyezése tárgyában.

Katymár község határozata a körállatorvos gyógykezelési díjaira névze kötött egyezés tárgyában.

Curog község határozata a hetiallatvásár áthelyezése tárgyában.

Újverbász község határozata a gyepesteri szabályrendelet tárgyában.

Láng János és Jablonszky Oszkár állatorvosok okleveleinek meghirdetése.

Kókai Lajos kéményseprő-legény kérvénye kéményseprői állás rendszeresítése iránt.

A „Mensa Académica“ kérelme anyagi segélyezés iránt.

A „Magyarországi Kárpátgyesület“ kérelme tagjai közé való belépés iránt.

Oferer Schoch és Grossmann vállalat kérvénye a halas—bácsalmás—rigyiczai h. é. vasútra megsvavazott vármegyei hozzájárulás fejében kikötött vasúti törzsrészvények tárgyában.

A bezdáni szigetát ármentesítő és belvizlecsapoló társulat kérvénye a zombor—bezdáni törvényhatósági közüt 22 8—23 6 km. szakaszának a társulat védgátjával leendő egyesítése tárgyában.

Ózv. Resz Lőrinczné kérvénye elhalt utkapór férje után állandó ellátás megállapítása iránt.

Csantavér község kérvénye a vasúti állomáshoz vezető közutnak műtűt leendő kiépítése iránt.

Ferencz-csatorna részvénytársaság kérvénye a terhére 1904. évben kirótt 222 kor. 07 fillér utadának elengedése iránt. Gróf Teleky József kérvénye a tervezett dunapataj—bajai h. é. vasút segélyezése tárgyában.

Városi ügyek.

□ **Hirdetmény.** Zombor sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az 1906. évi képviselőválasztói névjegyzékek kiigazítási munkálatai az összeíró küldöttség által a következő sorrendben fognak teljesíteni:

1905. évi márczius 27-én Belváros,
 „ „ „ 28-án Felsőváros,
 „ „ „ 29 és 30-án Cservenka,
 „ „ „ április 3 és 4-én Bánát és
 „ „ „ 5 és 6-án Szolence.

A kiigazítási munkálatokat Láng Gyula tanácsnok hivatalos helyiségében teljesítenek és mindenkor d. e. 9—12 óráig és d. u. 3—5 óráig a munka befolyásolt folytattnak, amikor is választói jogosultságának igazolása végett a küldöttség előtt bárki személyesen is megjelent.

Hírtől.

Farsang után — böjt.

Zombor, 1905. márczius 23-én.

(T) Bolond farsang volt az idei, Karneval herceg véres ruhában jelent meg az ő birodalmának jobbgyvai közüt. Hosszu évtizedek óta nem volt a világnak ilyen keserves farsangja.

Mintha böjt lett volna. Mintha a vigalmak utja helyett Kálváriát járt volna az emberiség. A bálterem helyett a harosterek járt a tánc. Vad, örületes, farsangi tánc, sokaknak az utolsó.

A halál, a pusztulás árnyai tánczoltak az élő árnyakkal. Oroszországban a csári kényuralom lomha monstrumárnya vonaglott vérszen, rettenesen. Remélhetőleg utoljára. A japán földeknek ezrek pusztultak el a farsangi tánczban. A nagy orosz hadsereget egymásután érték a dömlő vereségek. És bent, az európai birodalomban kiűrt szabadság rózsái, Moszkvában légből röptül a vérivő, tigrisszívű Szergiusz nagyherceg, szétfröccsöntet véreből jámbor asszonyok szabadságvágy paroxizmusában keresztet rajzolnak a házak falára: — Ebben a jében fogunk győzni! Ez vezet minket diadalra!

Mintha egy nagy, világrengető, földet megdöngelő roppanás hallatszanék a Néva partja mellől. Most omlik össze a csári despotizmus, a kényuralom birodalma.

És id-haza nálunk is a legörületesebb farsangi táncz járta.

Különös dolog. A világ fejlettre állás jellemzi, hogy minden rend ellenére fejlődnek az események. Elszállt a farsang. Vége a vigalmaknak s itt a böjt. A farsang csupa vért árszított, golyót, akasztófit jelölt emlékjelül s ime jó a böjt, amely önmagát, az önmaga lényegét cáfolja le. Jó a hír Oroszországból, hogy a czár alkotmányt akar adni népének. Manifestumot boc-át a jámbor muzsikokhoz, akiknek megígéri, hogy megadja szabadságukat. És azt írja manifestuma végén a csarnok zár:

— Isten áldása legyen ezen elhatározásom!

Közeledik tehát a népek farsangja.

És nálunk is. Az uralkodó maga elé cztálja az összes politikai pártok vezéreit. Mi lesz ennek a következménye, ma még nem tudni. De, hogy lesz már valami, az bizonyos. Így vagy úgy, de lesz. Mindenestre jobb lesz a mai bizonytalanságnál, S ami lehet, az is könnyen kiszámítható. A nemzetnek győzni kell. Az igazság a nemzet és elföldelni, lakat alá tenni egy nemzet igazságát nem lehet.

Szóval, amit a farsang elmulasztott, meghozza azt a böjt. Eljök még a mi farsangunk, És böjteljenek ezután azok, akiknek ugys elég hosszú farsangjuk volt. A jövőnd a szabad emberiség, jogé, az igazságé.

* **Lyoceumi előadás.** A múlt vasárnapon igen érdekes előadásban vehetett részt műkedvelő közönségünk. Hires pszichológusunk Pekár ismét körülünkben időzött. Ez alkalommal, van Dyckről szóló csevegésével kedveskedett szép számban összegyűlt intelligens publikumunk. A hires hollandus festőnek ismertetése — egy újabb bizonyítéka Pekár generál tudásának. A nagy közönség igaz odaadással hallgatta a művészlőről szóló — művész előadását.

* **Uj házzszámtáblák.** Zombor sz. kir. város törvényhatósága elhatározta, hogy a város belterületén lévő házakat

és telkeket uj házzszámtáblákkal több nagy város mintája szerint látja el. Minden utca egytől kezdődő folyó számmal lesz ellátva s pedig a jobboldalon a páros, baloldalon a páratlan számok fognak alkalmaztatni. A csinos házzszámtáblák már meg is érkeztek.

* **A budapesti Uránia tudományos színház** a zombori szabad lyceum egyesület javára Zomborban, a városi színházban a következő előadásokat rendezi: 1905. márczius 25-én este „A moderna asszony.“ Három felvonásban, 150 színes és 15 mozgó képpel. Irta: Ráth István. — 1905. márczius 26-án este „Az éjféli nap országa.“ (Norvégia természeti csodái.) Három felvonásban, 100 színes és 22 mozgó képpel. Irta: Ráth István. — 1905. márczius 27-én este „A fehér czár birodalma: Az orosz Riviera és a Kaukázus. Három felvonásban, 160 színes és 25 mozgó képpel. Irta: Csudaky Bertalan. — Az előadások pontban 8 órakor kezdődnek, helyárak: Páholy 8 korona, földszinti ülőhely 2 korona, karzati ülőhely 60 fillér. — Ifjúsági előadások: 1905. évi márczius hó 25-én d. u. 4 órakor „Japan.“ — 1905. márczius hó 27-én d. u. 4 órakor „Dalmácia.“ — Jegyek előre válthatók Schön Adolf könyvtárcs-kezdésében az illet azonban szombaton csak d. u. 5 óráig, vasárnap pedig csak d. e. 10 óráig lesz nyitva. Az előadások napján minden este 7 órától a színházi pénztárnál lehet jegyet váltani.

* **Uj gőzfürdő.** Most már csakugyan hisszük, hogy az ige testté lesz. A sokat hirdetett gőzfürdő ideája már nem idea többé, hanem határozott való. Megkezdtek már a munkálatokat, furják már az értezi kutat. Micsoda paradicsomkert lesz Zomborban! Villanyvilágítás mellett fogunk fürödni!

* **Dr. Pataj Sándor,** a zombori függetlenségi párt titkár állásáról leköszönt.

* **Az apatin-zombori motoros vasút.** Az apatini-zombori vasút végre a megvalósulás stadiumába jutott. P. hó 11-én a magyar kereskedelmi miniszteriumban a vasút építéére és üzleti berendezésére vonatkozó építési feltételek véglegesen megállapítottak és az engedély okirat dr. Rakovszky Géza, a vasúti előmunkálati engedélyesnek — a miniszterium által megadott. Az építési tőke 600 000 korona-ban állapítottatt meg, melyből 88 000 korona a forgalmi eszközök beszerzésére fordítandó és 15 000 korona mint tartalék kezelendő. Kötözeteltet engedélyes 30 000 korona biztosítékot a magyar királyi központi állampénztárban letenni. A gőzmoztoros vasút menetrendességének maximuma óránként 30 km. sebességben állapítottatt meg. — Egy nagy pénzesoport — miután az engedéllyessel megállapodott, — a vasút finanszírozását kezébe vette; — tekintettel a jelenlegi olcsó pénzpiacra a vasút kiépítése még az idén megkezdhető lesz.

* **Daruvár,** a kies fekvésű szlavon vasas-és iszapföldnek fővárosa Dr. Fischer a napokban városunkban időzött és az itteni orvosok naka kiváló gyógyhatású firdőnek heladásáról jelentést tett. Dr. Fischer ama reménnyel távozik városunkból, hogy a nem eléggé méltányolt Daruvárt az idén vidékünkrol többben fogják felkeresni.

* **Kivándorlás a megyéből.** Egyre nagyobb mérvelket ilt a kivándorlás Bácsmegeyből. E héten Sztapárról és Bács-ordásról 30—40 munkabíró férfi vándorolt ki. Azt mondják kivándorlási ügynökök esábitják a népet a haza itt hagyására. A rendőrségnek éber figyelemmel kellene kísérni e gaz ügynökök működését, kik a hajótársaságok részéről busz provizóiban résztesznek. Majdnem mind Bréma felé veszi útját, Fiume kikerülésével.

* Uj jegyzőségek Bácskában.

A hivatalos lap legközelebbi száma — mint budapesti tudósítók jelenti — a belügyminiszternek Bács-Bodrog vármegyére vonatkozó nagy horderejű rendeletét közli. Elrendeli ugyanis a miniszter, hogy a körjegyzőségek helyébe a vármegyeiben (több új jegyzőségek állításának fel. Az új jegyzőségek már június 1-én megkezdik működésüket, ami sok anomáliának fog véget vetni. A miniszteri indokolás szerint az anyakönyvek helyes vezetése céljából van erre szükség. Ugyanezen alkalommal az összes vármegyékben szervez új jegyzőségeket a belügyminiszter.

* Nyomdánk új nagy gyors-sajtója.

Lapunk kiadója remek új gépet vásárolt, mely legközelebb fel fog állítani. Az új gyorsajtó villamerővel lesz hajtvá, úgyisintén az eddigi régi gépek is. Ezenkívül kap nyomdánk egy másik új kis gépet is. Az új gépek beszerzése által könnyvnyomdánk a versenyt akár melyik fővárosi nyomdával veheti fel, úgy a munkák csinos kiállítása, mint olcsósága tekintetében. Erre a körülményre már most is figyelmeztetjük a t. cz. közönséget.

*** Uj lövészegylet a megyében.** Szilbereken nemrégiben disz-lövészegylet alakult, melynek alapszabályait most hagyta jóvá a belügyminiszter.

* A zombori országos vásár

e hó 19 és 20-án tartott meg. Városon, valamint a vásártér felette nagy élénkiséget mutatott. Sok volt az eladó, de kevés a vevő, s így számos kereskedő megcsalt reménnyel távozott körünkből. Az állatvásár már jobb volt, különösen szarvasmarhák és sertések után élénk kereset volt. Az árak sem voltak túlmagasak. A takarmányhiány végett különösen mészárosok jó üzletet csináltak. Az árúvásár azonban gyenge volt, különösen rétege közötti általános pénzhiány, a kisipar pangása nagyon is érezhető volt.

*** Jégeső.** Különböző természeti látványosságok voltak szemtanúi a zomboriak e hó 20-án. Ugyanis hétfőn d. u. 1 órákor sűrű feketés szürke felhők közeledtek városunk fölé, s nemokára megderedt oly hatalmas záporos, mely július hónapja is beillett volna, később jéggel vegyett hullott le az áldás. A tomboló vihar jó félórát tartott és szétkergette a még itt időző vásárosokat.

* Bajai járásbeli és bácsmegei kisgazdák szervezkedése.

Délmagyarország legnagyobb gazdasági szervezetének a Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesületének közelében legutóbb öt új fiókegyesület alakult meg és pedig Regöczen, Úpalánán, Wekerlefalván, Bocsáron és Kegleviczfalván.

* Tűz Ószivaczon.

(Tyrin) ószivácsi lakos odvarában f. évi márczius 14-én este 5 óra tájban kigyult 2 rakás kukuricza szár. A tűz óriási mértékben kezdett terjedni és már a lakóházat is fenyegette, de csakhamar nagyszámban ott termettek a szivácsi tűzoltók 2 feskendővel és a tüzet lokalizálni kezdték, oly ügyességgel, hogy az épületet egészen, a kukuriczaszárnak pedig a felét megmentették.

* Merénylet egy postakocsi ellen.

Vakmerő merénylet történt szombat este a bácsmegei Hódság és Ráczmilitiás közötti lévő országúton. A ráczmilitiás posta a hódsági vasúti állomáson veszi át az érkező postaküldeményeket s onnan kocsin viszi tovább rendeltetési helyére. Ivanics Péter nevű postakocsis már évek óta áll a posta szolgálatában s nagyon pontos és lelkiismeretes embernek tartják. Amint szombaton este a vonat Hódságra megérkezett, Ivanics átvette a postaküldeményt s a kocsin levő posta-

ládába tette. Amikor munkájával készen volt, elindult Ráczmilitiás felé. Alig hagyta el a hódsági szőlőket egyszerre három ember lépett a kocsi elé s felszóltatták Ivanicsot, hogy vegye fel őket u a kocsira, mert ők Militiások akarnak menni Ivanics hivatkozva arra, hogy neki nem szabad felvenni senkit, a lovak közé vágott és el akart vágatni. A három ember ekkor utána futott s az egyiknek sikerült a kocsira felugrani. Hátulról megragadta a kocsist, aki bírakra kelt a merénylővel. E közben a másik két ember revolveréből lövöldözött a lovakra. Az egyik golyó azonban véletlenül a kocsin levő merénylőt találta, aki eleresztette a postakocsist s nagy káromkodások közt leugrott a kocsiról, Ivanics ezután gyors vágatásban hajtott Ráczmilitiásra, ahol előadva az esetet, a csendőrök rögtön megkezdtek a nyomozást. A kocsis által megjelölt helyen vérényomokat is találtak, de hogy kik voltak a merénylők, eddig még nem sikerült kideríteni. A postakocsiban a merénylet idején 24.000 korona pénzküldemény volt, de szerencsére ehhez nem juthattak a merénylők.

*** Kinevezés.** A szegedi kir. főügyész Máté Imre szabadkai törvényszéki fogházhoz az ottani kir. ügyészséghez hivatalsszolgálatra nevezte ki.

* Aljegyzőválasztások Mélykuton.

Mélykuton — mint leveleznök írja — a napokban történtek meg a segédjegyzőválasztások. Első segédjegyző Friedl Gyula eddigi másodjegyző, második segédjegyző pedig Türey Gábor jegyzőgyakornokot választották meg. A választási eljárást Koler Oszkár almási szolgabíró vezette.

*** Uj gyógytár a megyében.** A belügyminiszter engedélyt adott Zappé Béla gyógyszerésznek személyi jogú gyógytár, amelyet Opalánka községben fog legközelebb az új jogtulajdonos megnyitni.

*** Tanítók.** A vármegyei közigazgatási bizottság megerősítette Lebak Ida, Kovács János és Pintér Mihály legutóbb megválasztott zentai tanítókat állásukban.

* Megszökött szabómester.

Hözl Simon úvidéki szabómester fejlelentést tett a rendőrségen volt üzlettársa Schmidt Vilmos ellen, — mivel néhány nap előtt szétváltak, hogy az üzletet eladva Úvidékről a leszámolás elől megszökött. Schmidt nemcsak volt üzlettársát károsította meg, hanem a megrendelőktől átvett szöveteket és ruhaneműket is eladta. A károsultak közül ugyancsak többen tettek már ellene feljelentést.

* Bajai köldötségek Schmausz Endréné.

A baja törvényhatósági-bizottság tudvaleg még a múlt év október havában a közgyűlés jegyzőkönyvébe iktatta a távozott főispán, Schmausz Endre érdemeit és a jegyzőkönyvnek egy díszesen kiállítandó kivonatát neki küldöttségileg kezeihez juttatni rendelte. A küldöttség — mint értesülünk — márczius hó 25-én megy Apatinba Schmausz Endréhez, Erdélyi Gyula főjegyző, polgármesterhelyettes vezetése alatt. A küldöttség tagjai lesznek: id. petői Szutrély Lipót kir. tanácsos, Müller József, Somogyi Emil, Willmann János, dr. Valentin Emil, Heller Richárd és Klénáncz György dr. törvényhatósági képviselő.

* Tanítóválasztás.

Moholon az elhunyt Maximovits Nika szerb tanító helyére 14 pályázó közül a legjobb bizonyítvánnyal rendelkező Zamorovits Koszta vukovári tanítót választották meg.

* A mai események.

A mai események jellemző az alábbi kis apróság. A bajai helyszertől szobalányt vitt egy szobalányhiányban szenvedő családhoz, amely alkalommal a következő párbeszéd

folyt le öngyűsága s a szobalány között. A szobalány megkérdezte: „Es az ablakokat ki tisztítja?” O nagysága szerényen felelt: „Természetesen én végzem el.” „Es a vixolás kinek a dolga?” „Az is az enyém.” „Ki segít nagytakarításkor?” „En, még az uram.” „No jól van, bedlök.” „Es beszél maga francziául?” — kérdi ezek után öngyűsága. „A szobaleány csodálkozva mondja: Nem . . .” „Es zongorázik?” „De hová tetszik gondolni . . .” „Tud a gyermekeknek segíteni, ha a feladatukat írják?” „Ugyan . . .” „Akkor menjen Isten hírével, nem fogadhatom fel. Mert ha én végzem a maga dolgait, magának kellene végeznie az én dolgaimat . . .”

* Márczius idusa ünneplése

Bezdánban. Három testület is rendezte az idén ünnepet a nevezetes évforduló emlékére. És pedig márczius 15-én az „Olvasó Kör” és „Kath. Legényegylet.” Az előbbinek lefolyása a következő volt: Az ünnepélyt Ligeti Dávid előnk rövid beszéddel nyitotta meg, majd a kőri dalárda Kölesy Hymuszát énekelte. Ezután Türr Jenő, Abrányi Emil márczius 15-ére cz. költeményét szavalta. Ezt a „Talpra Magyar” követte, melyet a dalárda négyes kara énekelte. Majd Molnár Ferencz olvasta fel „A kultúra szabad eszmék szolgálatában” cz. értekezést. Miután Ligeti Dávid előnk elmondta záróbeszédét, ismét a dalárda énekelte a szózatot. A magyar asztaltársaság ünnepélyt márczius 18-án tartotta meg, ahol Bence Ambrus előnk megnyitó beszéde után dr. Gál Rezső méltatta a nagydíók évfordulójának fontosságát. Utána Nagy József értekezett a márczius eseményekről. Miután Bence Mariska k. a. elszavalta Kossuth sírjára cz. költeményét, Bence Ambrus előnk záróbeszéde következett.

* Kula nagyközség

összes hitelekzeleti iskoláit az államnak akarja átadni. A terv megvalósítása érdekében széles körű mozgalom indult meg. Kula község ezen mozgalma dícséretes és követésre méltó Bácsmegeyben sokkal exponáltabb nemzetiség lakta községek vannak, hol a magyarosodás nagyon gyenge lábon áll, mert a magyar szó oly ritka mint a fehér holló. Ily helyeken kell a magyar állameszmét megerősíteni, a magyar nyelvet az őt megillető positióra emelni. Ez pedig csak az iskolák és óvodák államosításával érhető el. Különösen a nemzetiségek iskolái azok, melyek oly radikális kurára már rég megértek. Hisz Bácsmegey kir. tanfelügyelője jól ismeri a renitens iskolákat, csak mult hóban terjesztette be 3 ily iskoláról a közig. bizottságnak elszomorító jelentéseit. Tehát tette fel! A hatóság támogassa az ily községek kérelmét s ahol a viszonyok már tarthatatlanok nélkülök és ellenük állítsák fel a magyarság védelmére végre valahára az állami népiskolákat. E hódító útban a sajtó hazafias támogatást igér!

* Leugrott a lobogó vonatról.

Izgalmas jelenet játszódott le péntek délután a Bikityről Bajára érkező vonaton. Marin Sándor munkás lebukott a vonatról és összetörte magát. A súlyosan sérült ember úgy adja elő az esetet, hogy ő a már megindult vonatra szállt fel, de alig volt fent néhány pillanatig, amikor egy előtte ismeretlen ember elkezdte ütlegetni. Marin megfogta az ajtó kilincsét, az ajtó kinyitott és ő kibukott a robogó vonatról, karja a kocsis kerekre alá került és úgy a karját, mint a vállát eltörte.

* Mezey-Ünnepély.

Mezey Zsigmond kir. közigazgató tisztelőtérre, kir. tanácsosak történt kinevezetése alkalmából a kulaiak e hó 25. és 26-án nagyobb szabású ünnepélyt rendeznek. 25-én este nagy fáklyásmenet lesz, 26-án diszgyűlés a községházán, utána tisztelgések a kitüntetett közigazgató, déli 1 órákor pedig diszbed.

* **A bajai városi tisztviselők fizetésemelését** tervezik. Az e czélra kiküldött bizottság javaslata ez: A polgármesteri fizetés nem emeltetik. 1905. jan. 1-től számítva 10 éves szolgálat után 600 és 15 évi szolgálat után ismét 600 korona pótlék. A többi tisztviselőkre nézve a fizetésrendezést így tervezik:

	Régi fizetés	200 K. személyi pótlók	Korábbi 10 és 15 év után
Főjegyző	3400	3600	400—400
Ügyész	2000	2200	400—400
3 tanácsos	3000	3200	400—400
I. aljegyző	2400	2609	300—300
II. "	2200	2400	300—300
III. " új állás	2200	2200	300—300
I. alk. p.	2400	2600	300—300
II. "	2200	2400	300—300
Községym.	2000	—	300—300
Pénztáros	2400	2600	300—300
Ellenőr	1800	2000	300—400
Főkap.	3400	3600	400—400
Főorvos	1600	1800	400—490
Kerül. orv.	1300	1500	300—300
Főszámv.	2600	2800	400—400
Adóügyi számv. szem. pótlék	200	200	380—300
Uj állás	2200	2200	300—300
Levél-táros	2200	2400	300—300
Alattörös	1900	1900	100—100
200 K. lakás, 300 K. fuvar és 200 K. fűtés világítás.			

* **Illúzió-mutatványok.** A vásártérre felállított nagy sátorban naponta előadás, melyen legérdekesebb a szellemek és kísértetek megjelenése; továbbá élőkép-illúzió-mutatványok. Kezdeté délután 4 órákor és este 9 óráig minden fél órában mutatnának be az illúziókat. A mutatványok csak vasárnapig tartanak még.

* **Kedvezményes vasuti jegyek.** Azok a kereskedők, vagy kereskedelmi társulati kiküldöttek, kik az Omke f. hó 26-iki közgyűlésén részt vettek, juttathatnak Budapestre. A kedvezmény igénybevételeire jogosító igazolványt a kereskedelmi és iparkamara f. hó 23-ától kezdve adja ki. Az igazolvány birtokosa jogosítva van egy II. osztályú jeggyel, az I. osztályon, egy III. osztályú jeggyel, az I. osztályon s egy fél II. osztályú jeggyel, az I. osztályon Budapestre és vissza utazni. A visszautazásra az igazolvány f. hó 31-ig érvényes. A kedvezmény gyorsvonatok igénybevételeire is kiterjed.

* **Az első bajai politikai napilap.** Dr. Szirmai Vidor a „B. F. U.” szerkesztésűtől a tegnapi számmal megvált és függetlenségét programmal „Bajai Független Néplap” czim alatt politikai napilapot indít.

* **Meghosszabbított vasuti engedélyek.** A kereskedelmi miniszter a magyar királyi államvasutak szabakadáljai vonalának Gombos állomásából kigazagoló Rác-Militics, Hódság, Latics, Pivnicza és Deszpot-Szentiván községek belterületén át Hódságnál a baja-zombor-ujvidéki helyi érdekű vasutnak, Deszpot-Szentivánnál pedig hegyes feketehégy-palánkai helyi érdekű vasut átvezetésével s innen folytatól O és Ujsóvá, valamint O-Kér községek belterületén át a magyar királyi államvasutak szabadka-zimony vonalának átvezetésével Temerinig, illetve a nevezett község belterületén át az ó-bece-ujvidék-titeli helyi érdekű vasut Temerin állomásig adott vasuti előmunkálattal engedély érvényét 1 évvel meghosszabbította.

* **Utazási ösztöndíj fiatal iparosok részére.** A szegedi kereskedelmi és iparkamara értesíti az édelekt köröket, hogy a kereskedelemügyi miniszter az összes kereskedelmi és iparkamarák területére nézve egy, hatszáz koronát

tevő iparos-ösztöndíjat rendszeresített. A szegedi kereskedelmi és iparkamara a maga kerületére nézve most hirdeti a pályázatot. A pályázaton résztvehetnek a szegedi kereskedelmi és iparkamara kerületében (Szeged, Szabadka, Hmvasárhely, Ujvidék, Zombor, Baja, Szentes és Zenta városok, továbbá Bács-Bodrogh és Csongrád vármegyék területén) született, vagy ott illetőségű bíró fiatal iparosok, akik magukat szakmájukban tovább képezni óhajtják. — A kérvények ez évi május hó 1. napjáig nyújtandók be a szegedi kereskedelmi és iparkamarához. — A folyamodó által hiteles okmányok bemutatása mellett igazolandó, illetve illetőségi lakhelye, jelentőségi helye, jelenlegi lakhelye, családi és vagyoni viszonyai, foglalkozása, előképzettsége, nyelvismeretei, erkölcsi magaviselete, tanulmányai, az általa esetleg elnyert kitüntetések és végül az ösztöndíj elnyerése esetén teendő utazás iránya, valamint az is, vajjon az illető katonai kötelezettségének eleget tett-e már és vajjon biztosítva van-e előre is egy megfelelő külföldi gyárban vagy műhelyben való alkalmaztatása, esetleg valamely külföldi szakiskolába leendő felvétele. Megjegyzni a kamara, hogy az ösztöndíj nyertesének kötelezettséget kell vállalnia az iránt, hogy — az ösztöndíj különben visszafizetésének terhe alatt vissza fog térni hazájába és külföldön szerzett ismereteit itt fogja értékesíteni. — Azok, akik katonai kötelezettségüknek még nem tettek eleget, vagy az alól felmentve nincsenek, az ösztöndíjra nem számíthatnak. A kiskorukért atyjuknak, vagy gyámjuknak kell kezességet vállalniok a fenti kötelezettség betartása tekintetében.

* **A személyszállító hajók tavaszi menetrendje.** Az első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy Budapest-Zimony-Belgrád között f. évi márczius 21-én kezdte meg postahajóinak járatát. Budapestről indul minden kedden, csütörtökön és szombaton este 10 órákor, Bajára érkezik másnap reggel 5 óra 40 pkor. Bajáról indul márczius 26-ától, minden pénteken, vasárnapon és kedden reggel 3 ó. 55 pkor, Budapestre érkezik délután 2 ó. 45 pkor. A személyhajó Budapest és Mohács között indul Budapestről f. évi márczius 15-étől naponként délelőtt 12 órákor, Bajára érkezik este 8 ó. 25 pkor; Bajáról indul márczius 16-ától naponként délután 2 ó. 5 pkor; Budapestre érkezik éjjel 2 órákor.

* **A bács megyei községek uj neveinek jegyzéke** könnyű áttekinthetesen a régiekkel csoportosítva, táblázatos felállításban kapható Oblát Károly könyvnyomdájában. Ára 20 fillér.

Levél Kossuth Ferenczhez.*

Nagyságos Elnök ur!

Most, hogy ide lent járt közöttünk egy kedves rokonának a temetésén és a mi pártküldöttségünk előtt beszédet méltóztatott tartani, azt méltóztatott mondani, hogy válság van, mert a király azt kérdezte a nemzetől, hogy mit akar, a nemzet ezt aperté megmondotta és most a király még sem akarja meghallgatni a nemzet kívánságát. . .

Magunk is így láttuk a dolgot, olvasván a lapokban, hogy a király egyre hívja magához kihallgatásra a főbb politikusokat és azok egyre mennek föl és úgy jönnek vissza, ahogyan fölmentek, de meg a

* Kovács András Álnév alatt írta egy helybeli ismert író ezen nyílt levelet Kossuth Ferenczhez, melyet érdekességénél fogva közöljünk.

király is csak azon mód marad, ahogyan volt, mielőtt a tanácsukat kérdezte volna.

Mert hát olyanféle kérdést ad föl mindeneknek, mint amilyeneket a napkeleti kalifák szoktak föladni a tudósoknak, amelyekre aztán a mese szerint valami vándorló ifju legény adja meg a feleletet és kapja meg jutalmul a királyleány kezét.

Az a földadat, hogy miképpen teljesebbé az a kívánsága a magyar népeknek, hogy a fiaink ne kellessék német szó alatt szolgáltni, fekete-sárga lobogóra esküdni, — de azért megmaradjon a királynak is az a szilárd elhatározása, hogy nem engedi a közös hadsereg egységét és németiségét megbolygatni.

Már most ezen a kérdésen török a fejüket hetek óta a napkeleti bülocek és sehogyan se tudják megfejteni.

Nem értem ugyan, hogy amikor megcsinálták a nagy bülocek, a Deák Ferenczek a magyar alkotmányt, miért nem tettek bele olyan paragrafust, hogy ha a magyar nép valamit elhatározott, akkor azt a király egyszer-kétszer elutasíthatja, de ha harmadszor is megszavazzuk, akkor törvény legyen abból, akár akarja a király, akár nem.

Ugy tudom, hogy külső országokban így van ez.

Józanul el sem is tudom gondolni másképen az alkotmányosságot.

Mert hogyan mondhatjuk azt, hogy alkotmányosan kormányoznak bennünket, amikor bármilyen kérdésnél elég ha a király azt mondja, hogy „ezt soha sem irom alá,” és akkor ebből soha se lehet törvény.

Miben különbözünk mi a muszkáktól? Hiszen ott is vannak miniszterek, azok is tesznek előterjesztéseket a czárnak, és az vagy aláírja, vagy nem.

Ha aláírja, akkor törvény, ha nem, akkor nem.

Csak hogy ott megmondják nyíltan, hogy csak az történik, amit a czár akar, — nálunk meg nem mondják ezt.

Hanem ameddig így vannak a törvények, nyilván hiába utazgatnak mindnyájan Bécsbe, mert abból csak megint nem lehet más, mint amit a király akar.

Azért kell, ha békességgel akarjuk megoldani a bajt, szavatálnunk a királyt is, meg a nemzetet is, — és elfogadni az egyedül lehető megoldást.

Ez a megoldás már megvan. Azon az alapon, amelyre már többször történt czélzás, de tökéletlen, hogy t. i. a honvédség legyen a magyar hadsereg.

Igen ám, de a király nem akar magyar hadsereget, mert ez az egységét megbolygatná.

Nem is kell. Megmarad a közös hadsereg és megmarad a honvédség. Még az alárendelt és mellérendelt viszony is, még az is, hogy nem szabad a határon túlvinni.

Csak az ujonczozásnál kell egy kis technikai újítást behozni.

Meg kell engedni az ujonczoknak, hogy ha akarnak: a közös hadseregben, ha akarnak: a honvédségben szolgálnak.

A német álláspontja az, hogy a magyar nyelvű törzs 17,2% az egész monarchiának, tehát csak annyi részhez van jussa magyarság szempontjából, és ennyi része meg is van, mert körülbelül ekkora része a magyar honvédség az egész védőerőnek.

A megoldás tehát az, hogy a honvédséget tegyék tiszta magyarra, míg a közös hadsereg tartalmazza az összes többi néptörzseket.

Ha meg van engedve az unjocozásnál a besorozandónak, hogy megválassza a vezényszót, — egy magyar fiú se lesz kénytelen német szóra menni, hanem önként a honvédséget választja.

Magyar meg állítólag csak annyi lévén, amennyi az eddigi honvédségszám, marad a közös hadsereg létszáma megbontatlanul és nekünk van oly megoldásunk, hogy a fiunk nem kénytelen még sem elmenni osztrák katonának.

Olyan egyszerű dolog ez, mint a Columbus tojása.

De nehogy idegen tollakkal ékeskedjem, megvallom, hogy ezt nem én találtam ki, hanem egy kis füzetben olvastam. 1903. szeptember havában.

A főbb vonásokban így indokolja a megoldást:

„Azt mondja a német, hogy ő a magyarság érvényesítését, annak magyar vezényleti nyelvét elismeri, de csak a monarchia 17,2%-ában, mert szerinte ez az arányszám a megfelelő. Ennyi a magyar.

Mi erre azt mondjuk, hogy ez nem igaz. Többen vagyunk,

Tessék megoldani!

Micsoda kártyajátzsma az, amidőn a játék végén mindegyik azt mondja, hogy ő nyerte meg, de megoldani egyik sem meit?

Tessék a magyar hadkiegészítő kerületek minden besorozott katonáját megkérdezni, hogy magyarul akar-e szolgálni, vagy németül.

Ha igaza van a Reichswehrnek, úgy csak 17,2% fogja azt mondani, hogy magyarul, — vagyis annyi, amennyi ma a magyar honvédség létszáma, azzal az előnyével a közös szellemnek, hogy még az a szegény oláh és szerb fiú sem lesz kénytelen szíve ellenére a honvédségnél szolgálni, aki most a honvédség létszámába esett a sorozás folytán, hanem önkéntes jelentkezése következtében, mindjárt a közös hadseregbe — mondjuk inkább az osztrák hadseregbe — lesz besorozva és így az általa imádott német nyelven fog szolgálni. — Viszont minden magyar fiú, aki így a sorozás eredményeképpen az osztrák hadsereg ezredébe került volna, ide jut a magyar hadseregbe.

A Tribuna és a Zasztava is meg lenne elégedve, mert az ő hívei nem lennének kénytelenek a magyar vezényszóval szolgálni.

A gyakorlati kivihetőség kérdése lényeges. Lehet a sorozást jóval megelőzőleg, már az összeírásnál is megállapítani a hovatartozandóságot.

Ennek a megoldása szakemberek dolga.

Ha igaz a német álláspont, akkor még a kereteket sem kell bővíteni, mert annak a dandárnak, amelynek ma magyar

a vezényszava ugyanannyi katonája lesz, mint amennyi eddig volt, — az egész armádia 17,2%-a.

Ha nem igaz, és több a magyar vezényszót igénylő katona, mint ahány a magyar nyelvű ezredébe fér, akkor föl kell állítani annyi újabb honvédséget, amennyi kell.

No de hát ez ki van zárva, ugye bár Pitreich úr? Ezt csak mint eshetőséget említem föl. Mert hisz önként csak hamisított statisztikai adatokkal dolgoznak és nem akartak minket megtéveszteni?

És ha mégis egy pár emberrel tévedtek, hát ezek elhelyezésén most csak nem múlik a dolog. Csinálnak neki egy ezredet vagy kettőt a honvédségben. Mert semhogy egyáltalán ne szolgáljon, hát már csak inkább szolgáljon ↑ ↑ ↑ magyarul. Haza nem engedik.

Hogy ezzel kapcsolatban tüzéséget, vezérkart sat. kápjon a honvédség, a természetes, de ez már csak függelék, amelyen majd megegyeznek.

Én sem tartom ezt a megoldást a a magyar állameszme szempontjából túkéleletesnek, de az egyedül lehetők és ezért elkerülhetetlenek.

Ha igaz, mit a két peres fél mond.

Ha abszolutizmus és forradalom contra alkotmányos kormányzás a vitás.

Ma érvényes a felek és a tények logikája.

Mert, amit az egyik, vagy másik fél engedni fog, akkor természetesen nincsen szükség az én javaslatomra a megoldáshoz.

Pataj Sándor.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

A „nyug. titkár“ úrnak, (hogy micsoda titkár, nem tudjuk?) On egy tisztelen megőszült tanítónak a legképtelenebb otrombaságokkal neki ront. Ágensnek, csodabogárnak, szörnyetegnek és tudja lsten minek nevezi. No ehhez a stylumhoz nem kell éppen „nyug. titkár“-nak lenni; és csak ismét Buffon azon közmondása jut eszünkbe, hogy stylum ismerik meg az embert („Le style cest l'homme.“) Sipes munkatársunk a Pesti Hirlap, a Pester Lloyd és számos más fővárosi és külföldi nagy lap helyi tudósítója, tehát nem szorul a védelemre. Figyelmeztetjük azonban azt a konzortiumot, hogy ha sikerült is neki egy ekszintentiát tönkre tenni, — vide Tóptits esetét, — nálunk ez nem fog neki sikerülni. A „nyug. titkár“ úrnak pedig ajánljuk, maradjon a hernyó és filoxera irtásánál, mert a hirlapirodalomhoz annyit ért, mint a hajdú a harangöntéshez. Fogadtalan prókátorságáért vegye illő jutalmát. Végül pedig jegyezze meg magának a „nyug. titkár“ úr, hogy stylumos zagyvalékaira többé rá sem hederítünk; tőlünk írhat, amennyi neki tetszik, használja most fel az alkalmat, mert akadt lap, mely „stylumos munkálatait“ bevesz. Ezzel végeztünk vele is, a „nyug. titkár“ úrral.

Monostorszeg. Utána jártunk a a dolognak és meggyőződünk, hogy úgy a törvényeséknél mint a nyomdában levő eredetije a mérlegnek helyes és csakis egy kellemetlen sajtóhiba csúszott a mérlegbe. Az 1902. hetitörzsbefizetések számlája 82057 K. 40 fillér. Ez a szám ki van tüntetve a kir. törvényesék 1798. sz. alatt elfekvő eredetiben is.

Irodalom és művészet.

— A politikai világ napjaiban senki sem nélkülözheti az újság olvasását. A most következő negyedév alkalmából tehát szívesen felhívjuk a magyar olvasó közönség figyelmét hazánk legelterjedtebb, legkedveltebb napilapjára, a Pesti Hirlapra, mely ma igazán vezető szerepet játszik a politikában és sajtóban egyaránt. A Pesti Hirlap — mint az már általában ismeretes — minden irányban független, szókimondó, demokratikus szellemű lap; ezért lett a közönség kedvencévé. Vezérelkedik előrendű publicistikák és politikai írások, tárcázati legkiválóbb írások. Politikai értesülései bővők és megbízhatók. Rovatai közül a színkép, a sport, a törvénykezés és szerkesztői úzenetek — kedvenc olvasmányuk a nagyközönségé. Esti levelei — Tóth Béla tollából — országos hírvégre emelkedtek. Tartalma mindig nagyobb más lapokénál. Ily előnyök mellett olvasóink még külön kedvezményeket is nyujt. Minden előfizető díszes nagy képes naptár kap ajándékul és Divat-Salon című díszes nagy divatújságot félórán rendelheti meg. A Pesti Hirlap előfizetési ára egy óra 2 kor. 40 negyedévre 7 korona, a a divatlappal együtt 9 korona. A Pesti Hirlap kiadóhivatala, hová az előfizetési pénzek postautalványal küldendők: Budapest, Váci-körút 78. Levelezőlapon mutatványszámokat is lehet kérni.

Ad. 7685. sz.
k. g. 1904.

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó nagy határral és jelentős ló- és malhadállománnyal rendelkező **Péterréve** nagyközségben üresedésbe jött közlési állatorvosi állásra múlt év november hó 1-én hirdeteli, pályázati határidőt ezennel a község kérelme folytán meghozszabtam és felhívom ezen állást elnyerni óhajlókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeikkel hozzám **folyó évi április hó 5-ig** okvetlenül terjesszék be.

Az állás javadalmazása: 1000 korona évi, havi előleges részletekben kiszolgáltatandó fizetés.

Látogatási díj rendelvénnyel írással együtt nappal 40 fillér, éjjel 80 fillér, a határbeli szállásokra, ha kivetik akár éjjel, akár nappal 1 kor. 60 fillér és a lél által kiszolgáltatandó ingyen tarva.

Továbbá szarvasmarha és borjú után 40 fillér, sertés után 30 fillér, juh után 20 fillér, bárány után 10 fillérben megállapított látogatási díjak, amely címen évenként átlag 600 korona folyik be.

A megválasztandó állatorvos a község mint erkölcsi testület jószágait ingyen gyógykezeli s a községbeli állatvizsgálatokat és a helyi állatvásár vizsgálatokat díjtalanul tartozik teljesíteni.

Óbecse, 1905. évi március hó 16-án.

Dr. BALATON GYULA,
főszolgabíró.

Figyelem!

Megbízható legjobb minőségű
hirneves valódi szepességi
lenvászon és
damasztárú
minden nagyobb tüzletben kapható.

A késmárki gyár
bejegyzett védjegye

Késmárki
gyártmány
csak az

VALÓDI SZEPESSÉGI
VÉD-
JEGY
ECHT ZIPSER

mely ezen
védjeggyel
ellátva.

H A Z A I I P A R !

Magyar Regényírók

Megjeleni az első sorozat. Tartalma:
 Csiky Gergely: Az Atlasz család. Illusztrálta Neogrády Antal.
 B. Kemény Zsigmond: A rajongók. Két köt. Illusztr. R. Hirsch Nelli.
 Frágy Albert: Eszterke kisasszony professzora. Illusztr. Márk Lajos.
 Vadnai Károly: A kis tündér. Illusztrálta Nagy Sándor.

A legértékesebb magyar regények

egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti

MIKSZÁTH KÁLMÁN

a ki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megírja az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jeleseit.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története.

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját – a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását – öleli fel.

AZ ÍRÓK NÉVSORA	Baksay Sándor	Dóczi Lajos	Iványi Ödön	Nagy Ignác	Tolnai Lajos	AZ ÍRÓK NÉVSORA
	Beniczky Lenke	B. Eötvös József	Jókai Mór	Pálffy Albert	Vadnai Károly	
	Beöthy László	Fáy András	B. Jósika Miklós	B. Podmaniczky Frigyes	Vas Gereben	
	Beöthy Zsolt	Gaál József	Justh Zsigmond	Pulszky Ferencz	Verseghy Ferencz	
	Bródy Sándor	Gárdonyi Géza	B. Kemény Zsigmond	Rákosi Jenő	Werner Gyula	
	Csiky Gergely	Gyulai Pál	Kuthy Lajos	Rákosi Viktor	Wohl Stefanie	
	Degré Alajos	Herczeg Ferencz	Mikszáth Kálmán	Toldy István		

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztráció külön diszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, famentes papiros.

Diszkrét izlésű, díszes bekötési tábla.

MEGRENDELŐ-JEGY.

A „Magyar Regényírók”

minden művelt magyar uri család örökbecsű könyvtára.
 A hatvan kötet félévenként öt kötetes sorozatokban jelenik meg. Az első öt kötet most hagyta el a sajtót.

A 60 kötet ára előkelő kötésben 300 kor. Törleszthető havi 4 koronás részletekben is. Megrendelhető a mellékelt rendelő-jegy felhasználásával bármely könyvkereskedés útján. – Részletes prospektust kívánatra készséggel küld a kiadó intézet

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

A _____ cégtől

ezzenel megrendelem a

«MAGYAR REGÉNYÍRÓK»

című gyűjteményes vállalat hatvan kötetét, vászonkötésben 300 koronáért:

a) négy koronás havi részletfizetés mellett,

b) félévenként fizetendő 25 korona utánvét mellett.

A nem kívánt módokat törlendő.

Tudomásul veszem, hogy a fenti műből 1904 szeptember hótól kezdve félévenként egy-egy 5 kötetből álló sorozat jelenik meg. A részletek az első szállítástól kezdve minden hó 1-én a fenti czégnél _____ fizetendők be mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítetté nincs. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a teljes vételár eszedékessé válik. Az első részlet utánveendő.

Szöbeli megállapodások érvénytelenek.

Lakhely és kelet: _____

Név és állás: _____

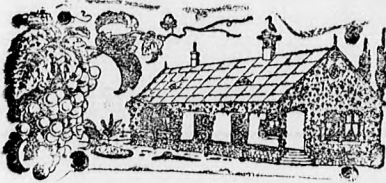
Ház eladás.

Zomborban, **Felső-város, Zöldfa-utcában, ö. i. 346** számú ház szabad kézből eladó.

A ház áll 6 utcai, 2 udvari szobából, 3 konyha, 3 kamra, istálló és egy nagy pinczéből.

Bővebb felvilágosítást ad

Lukits Félixné.

Szőlőlugast

Áltessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekőbb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leg-hálálatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

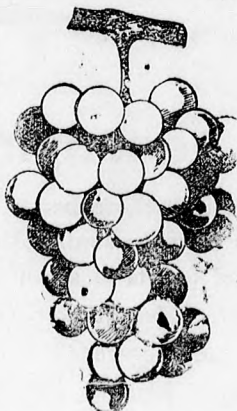
Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat állítottak, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldelik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőültvények is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olcsó árban és „Delaware” sima, ültetéshez és ebből borminta.

Érmelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, Bihar megye.

„Milleniumtelep” Nagyösz.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Szép és tartós szőlője csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyarországon legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami segítséggel és állami felügyelet mellett működik.

Szőlővessző!

A világhírű

DELAWARE

adja a legjobb bort!

Oltani, permetezni nem kell!

A filokszerának ellenáll!

Leírását ingyen küldöm meg bárkinek. Nagymennyiségű Delaware-vessző és szőlőültvány-eladás!

Czím:

Szigiártó Nagy Mihály,

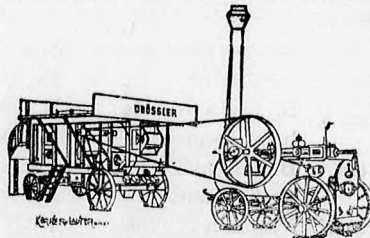
Felső-Szeged.

Lugasvesszők 20 db, két óriással csak 10 korona.

Drössler Károly

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár
Budapest, VI. Váci-körút 59.

Magánjárókat, gőz-
mozdonyokat, gőz-
cséplőket, járgányos- és kézi csép-
lőket, benzín- és nyers-
olajmotorokat, malomberendezéseket és min-
denféle egyéb gazdasági gépeket,

gőzeke készleteket

szállít szolid kivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett.

Árajánlattal és költségvetéssel kívánatra díjmentesen szolgálók.

Képviseleők kerestetnek.

Saját magát károsítja, aki szőlőültvány-szüükségletét nem fedezi a Küküllőmenti Első Szőlőültvány-telepnel.

Tulajdonos: Csapari Frigyes
Medgyes, Nagyküküllő megye.
A telep ültvényeit az elmúlt három nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözték, miáltal az ültvények ideálisan fejlődtek. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Eladó.

Egy legjobb kaiban lévő teljes üzlet-berendezés, üveg állványok, olcsó áron eladó.

Bovebbet a kiadóhivataltban.

Mindenféle asztalos munkákat

butor berendezéseket a legegyszerűbből a legfinomabb kivitelig, épület munkákat elvállal és készít tervrajzok szerint

Sipos Jenő műasztalos
Zomborban,
(Vitéz-u. 138. szám.)

Építkezési kölcsönök

a tervrajz és költségvetés alapján különösen előnyös feltételek mellett valamint törlesztéses kölcsönök lakoházak és földbirtokokra különféle módozatokkal.

10 évtől 50 évig

terjedő törlesztésre, a legmagasabb érték arányában gyorsan engedélyeztetnek.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál.

SCHÄFFNER VILMOS bankkegyesületi igazgató, Szegeden.

KIVÁLÓ VASPERAPARATOR

a KRIEGNER-féle

TOKAJI CHINA-VASBOR

Első rangú magyar vas-speciálítás kitűnő sajtáságaiért, ugymint rendkívüli könnyű és gyors felszívódás, étvágygerjesztés, kellemes íz és magas vastartalom (100 gramm borban 0.05 liszt vas), az országos egészségügyi tanács javaslatára a belügyminiszter engedéllyel látta el. Az eredmény feltétlenül biztos. Készítményem már szerte a legjobb hírnévnek örvend. Sokan utánozzák; de egyik utáncal sem azonos az én készítményemmel, különbözik már az előállítás módjában is, melyet csak magam, mint nagyban készítő követhetek. Kis flveg 3.20, nagy flveg 6 korona. Kapható az ország összes nagyobb gyógyszerüzében és főelárusító helyén

Telefon 58-47.

Telefon 58-47.

MAGYAR KORONA gyógytár BUDAPEST, KALVIN-TÉR.